

סדר בנודק

כ ל מיקצוע מקנה לבעלי הרגלים מסוימים, ותכונות אופי מסוימות. קציני צבא, למשל.

הם יודעים שיש חידות, ולכל יחידה יש מפקד המקבל פקודות והמבצע אותן. מפקד קד האוגדה יושב בתדר המילחמה שלו, מוזן את עפרונו על המפה — והופ, חטיבה 111 מתקדמת עשרה קילומטרים, מצטרפת לחטיבה 222, בעוד שחטיבה 333 תופסת את מקומה באגף הימני, וחטיבה 444 לא נעה.

כשמפקד האוגדה פושט את מדין ועובר לחיים הפוליטיים, קשה לו להשתחרר מהרגל זה. הוא מסתכל במפה הפוליטית. כל מיני יחידות, גדולות וקטנות, מפורזות בשטח, ללא הגיון איסטראטגי או טאקטי. הוא מחייך לעצמו. הפוליטיקאים האלה, חבורה של חובבים, צריכים להכניס סדר לברדק. טוב שיש קצין מומחה כמותו. אז ככה: תנועת החופש יש להיון שמא' לה, ולחבר עם התנועה הקיבוצית. את הרשימה המלכותית להיון שלושה אצב' ענת קדימה, למזג עם הקצה המרכזי, ולד' חוף משם שמאלה, בכיוון דרום-מערב, כדי לחבר עם גוש החופש הקיבוצי. הופ, יש מערך חדש. מהר, חלק ואלגנטי.

צרה היא שאין שום דמיון בין יחידה צבאית וכוח פוליטי. לפעמים יש לכוח פוליטי מפקד, אבל הוא לא מקבל פקודות. להיפך, הוא מתרגז מאד כשמישהו מנסה אפילו לתת לו עצות. תגובתו הטבעית לפקודתו של מפקד האוג' דה היא תירגום לאטיני לאימתו המפורס' מת של טדי קולק: „שק בתחת!"

לכוח פוליטי אחר אין בכלל מפקד, אלא רק מעין מועצת קצינים. השונאים איש את רעהו.

אין רמטכ"ל, הקובע מיהו, בעי צב, מפקד האוגדה. בחיים הפוליטיים, כימעט כל אחד חושב שי הוא הוא מפקד האוגדה, וכך האחי רים אינם אלא מפקדי חטיבות, פלוגות והצייחולדות.

מיפגש של מנהיגים פוליטיים בכירים מזכיר תמיד תא בבית-משוגעים, שבו כל אחד מן הגנבים בטוח שהוא נפוליון, וכל השאר הם מטורפים.

יש שיגעון במערך הכוחות הפוליטיים, הרי יש שיטה בשיגעון זה. אף אחד מן הכוחות האלה לא קם ב' פקודת מטכ"ל. רובם הם תולדה של שר' שרת אינסופית של פילוגים ומיוגים. מי שמסתכל במפה זו, מזכיר ההגיע למסקנה שאין בה הגיון. עי פי ההגיון האובייקטיבי, הצבי אי, זהו באמת ברדק גמור.

הנה החליט הגנרל להט — ידידנו צ'יק' — להיות לראש-עיר. הוא התעניין במערך ובגח"ל, אצל ספיר ורימלט. מש' מע, הוא יכול היה להצטרף במצפון שקט גם לזה וגם לזה. חוסר-עקרונות? עורמה של מא' קייאולוי? לאו דווקא.

לגבי אדם הגיוני מן המטכ"ל, פשוט אין הבדל בין המערך וגח"ל, ובאמת — מה ההבדל? שניהם חופפים כימעט לגמרי. 80% מהגח"ל יכזו להסתדר בני כד קושי בתוך המערך. 70% של המערך יכזו להסתדר בני קושי בתוך גח"ל.

אין הגיון ביריבות בין המערך וגח"ל. עוד פחות הגיון יש בקיומם של הרסיסים, שהתפצלו מהו.

המרכז החופשי התפלג או התפוגג מ' חרות בגלל השינאה בין בגין ותמיר. הליברלים חלק התפלגו מפני שלפג אחד היה חוק ויתר מאשר לשני לשבת ב' ממשלה. אבל לשניהם יש חשק, ברזק השם. ע"מ התפלג מפ"י שהתפלג ממפא"י, מפני שניתן היה לנצל את שמו של בן' גוריון ולקמת רשימה (הדוגלת ביעוה הפוכות מאלה של בן-גוריון).

לאזכרתי רק את המחלוקת את המפה הצבאית במפה פוליטית. זה מובן רח להיראות כמשוגע. מה פתי אים?

איך אפשר לתת לשינאות פרטיות של מנהיגים להשתולל? מה זה חשוב מה קרה לפני 60 שנה בהלסינגפורס. לפני 50 שנה בקאטוביץ, לפני 40 שנה בסתח'קוה? קדימה, לעשות סדר, אחת' שתים? לפרק את המיסגרות הי

לים להפסיד כסאות ומישרות וכיבודים אם יקום האיחוד.

אף לאחד מהם אין שום חשק לפנות את מקומו לאוקף, לרבי אוקף או לתת-אלוף.

אולם גם מבחינת האינטרס הכולל, ספק אם האוגדה הגדולה תהיה חזקה יותר מן ה' אוגדה הקטנה של גח"ל. התזוין של ימין מאוחד, לאומני-קיצוני, ריאקציוני ומילי' טריסטי, השולח את ידו אל השילטון, יב' היל הרבה מאד אנשים במדינה, המצבי' הצבעת-מחאה.

המערך-מודיע-מערך אינו יכול להגיע לעולם לשילטון ללא הדתיים.

האלוף שרון עצמו השמיע השבוע דיעות חריפות נגד הכפייה הדתית, בזכות תח' בורת-אוטובוסים בשבת ונישואין אזרחיים. דיעות כאלה הן חיוביות מאד, אבל הן לא יזויו את החטיבה הדתית אל תוך האוגדה הימנית.

גם איזו היו מתלכדים מאחורי

אריק שרון כל הכוחות שהוא קורא להם, היה יעד המיבצע — המוצב המכובד של המערך — נשאר מעי בר להישג ידם.

ש עוד גנרל, שנשכח כימעט בהמולה, וגם הוא מוזן כוחות בדמיונו, משה דיין.

אישם באחד ממוספי ישנה פקד' דתי-מיבצע ישנה, שאין הוא שולף אותה. אבל היא קיימת.

כמו לכל גנרל טוב, יש לדיין תוכניות אלטרנטיביות. היעד המיידי הוא להשתלט על המערך ולגיע בראשו לשילטון. הסיכור' יים, לפי הערכתו: קלושים.

התוכנית האלטרנטיבית היא להקים כבוא היום פיקוד חדש, הי מורכב מכמה אוגדות. האוגדה הי ימנית, שעזיה חודם אריק שרון, בתוספת אוגדה דתית, בתוספת חטיבת נאמניו במערך.

אבל הגנרל דיין הוא כבר הרבה יותר

מונסה מהגנרל שרון. הוא נכשל כישלון חרוץ כאשר התייצב בראש רפ"י לבחירות של 1965. הוא שילם או מחיר יקר, ולולא גמאל עבד-אל-נאצר היה יושב עד היום באופוזיציה חסרת-אונים.

הוא לא יחזור על התרגיל, אלא אם כן יהיה לו הביטחון המוחלט שיוכל להקים קואליציה של רפ"י-חדשה, כל הדתיים וכל הימין, ושלקואליציה זו יהיה רוב בכנסת. דיין יודע שאין סיכוי רב להגשמת תוכ' נית-מיבצע זו. ראשי המערך מודעים לסכ' נה, והם ידאגו לצמצם עד למינימום את חלקם של חסידי דיין ברשימתם. למחנה ה' השלום הרדיקלי כמה קולות חיוניים ה' עשויים להכריע את הכף בשעת-משבר. וה' אפשרות לאחד כוח לאומני-דתי-ליברלי, שיחיה די יציב ויאתן, היא קלושה.

לכן נשארת פקודת-מיבצע זו חבויה בכיס, לפחות לפי שעה.

אלו היו החיים הפוליטיים מסתדרים על פי ההגיון האובייקטיבי, היו ה' כוחות נערכים זה מול זה, שורות-שורות, כמו בדה-קרב של ימי-הביניים. מכיוון שהבעייה המכרעת שה דורנו היא סיפוח-אוי-מלחמה, ארץ-ישראל-שלמה או ארץ-ישר' ארץ-שווה, היו הכוחות מתלכדים סביב שני דגלים אלה.

כל חסידי ארץ-ישראל השלמה היו מת' לכדים על גבעה אחת, מסביב לדגל מנ' היגם הבכיר — משה דיין, מן הסתם. אנשי חרות והליברלים, מפ"י ואחדות-העבודה, דתיים ואנטי-דתיים, היו מחבקים זה את זה כאחים שמצאו זה את זה אחרי פרידה של חמישים שנה.

בגיבצה ממול, מסביב לדגל השלום, היו מתלכדים ליברלים ואנשי מפ"י, אנשי מר' כזו ורדיקלים, דתיים וחילוניים, מחנה לא פחות מגוון וצבעוני.

בקיבוץ — כל המחנות הקיימים היו מתפרקים, המערך וגח"ל היו מתפלגים, ושני מערכים גדולים חדשים היו מתייצבים כשרה — מערך מוד מערך.

זהו תלום יפה והגיוני. משה סנה המנוח, שלקה כל חייו באמונה הטפלה שהחיים הפוליטיים מסתדרים על פי ההגיון הצרופ, בנה על תלום זה את הקטע האחרון של דרכו המפותלת. (התוצאה היחידה היתה שהביא לפירוקה של מק"י הקטנה, כשפג אחד נדבק לשולי המערך והפג השני שר' אף לאופוזיציה).

אין כימעט סיכוי שחלום זה ית' גשם בשנים הקרובות.

לובה אליאב יוסיף להביא קולות למי' לגתו של משה דיין, משה דיין יצטרך להס' תדר עם פינחס ספיר, שוחרי-השלום ש' בקרב הליברלים יוסיפו להאזין בחריקת' שיניים דוממת לנאומי-המילחמה של מנחם בגין המושמעים בשמם. מי שרוצה בכוחות עקביים, שאינם חצויים בנפשם, והמסוגלים להיאבק למען פיתרונות בר' רים — יצטרך גם להבא להצביע בעד מיפולגות קטנות, המשפיעות בצורה עקוסה אך יעילה על הגעשה בתוך הגושים ה' אמורפיים הגדולים.

אין זה מצב נצחי. החיים הפוליטיים יסתגלו, בסופו של דבר, לצרכים המשתנים — אם כי באיחור ניכר.

יש להם הגיון — אבל זהו ההג' וין של הנחר המתפתל, המבקיע לו דרך עקלקקה אל חים — ולא ההג' וין של התענה הישרה כסרגל, שי נכרתה ביד אדם עיפי תוכנית.

מי שרוצה לפעול על פי ההגיון הפוליטי זקוק לסבלנות רבה מאד, לנשימה ארוכה מאד. הוא צריך להיות מוכן לכשלונות ולנסיגות, לתיסכול ולתקופות-יאוש. להת' קדמות של צעד קטן אחר צעד קטן.

תכונות אלה חסרות, כנראה, לגנרלים ההגיוניים. הם רוצים לקפוץ קדימה, ולצ' עוק: "אחרי!" הם עזיזים למצוא כי מאחוריהם אין כלום.